

zet. Mert ezen az uton is odaérünk, hogy az olyan egyszerű megállapítások, mint: „a nap süt”, „a szél fú”, „az eső esik” az igazán szépek, de ezeket meg minek leírni, hisz mindenki látja. Kár a fáradságért.

Annak a cirkulus-viciózusnak tehát, amelyet lépten-nyomon hallunk, hogy amiként a tőkés társadalomban nem lehet szocialista ember, úgy nem lehet szocialista író sem — nincsen jogosultsága. Nincs is ilyen cirkulus viciózus! Ez a formális logika agyréme. Igaz, hogy nem lehet „teljes” szocialista ember és író, de lehet a felé vezető akarat. Teljesség nincs, nem is lesz soha, a látszólagos cirkulus-viciózust át kell törni s át is törni mindenki, csak más-más irányba. A karrierista a polgári élet és kényelem vagy a szolga-komplexusból fakadó felelőtlen bohémkedés felé, az epigon a mozgalom abrakos tarisznyája felé, az igényes szocialista a társadalomalakítás felé. A szocializmus az egyéni tudat és akarat átformálásának az utján érkezik el: a folyton változó tárgyi világ szubjektív és objektív adottságainak a felismerésén keresztül.

GHEORGHE TOPÂRCEANU: A HALÁL BALLADÁJA

Fordította: SALAMON ERNŐ

*A május 7-én elhunyt költő
hagyatékából*

Nem jött el Topologig,
lejtős útján végig,
egy tavalyi bokorig
mind kiadta vérit.

Melyik nyáron, melyik nap?
Folyók vize: évek.
Napszámos volt, kis utas,
másfélínges féreg.

Ott hol vén erdőtorok
faluösvényt font át,
elhányták a jámborok
félre-helyre csontját.

Hogy önmaga csendje ne
bántsa a szendergőt,
felnőtt három jegenye,
baj között, de felnőtt.

Acsorgó napfényverés
gazos sirt beeste;
muló idő, feledés
hült helyét kikezdte.

Édes reggel füstire
nesz se kél fűvében,
utí kósza szó hire
elhal közelében.

Sziklaszirten síklik el
reggel ezüst sarka
felül a csend és figyel
rettegve: ki hajtja?

De amott a csonka lomb
csöpp vendéggel fárad:
rossz a bogas juharon
idegen madárnak

Megül az ágon rövid,
kis hangjával vár még,
mintha mérné: mint szokik
nap után az árnyék.

Vegyülő testet fedi
mélyebb föld, enyészet,
rejtí és eltemeti
az örök Természet.

Ritka nyárnak fénye vész,
lomb csendül, lehullik,
fut sötét esteledés,
mólységes éj mulik.

S ha mord felbók a fakó
vadvízzel neregnek,
gödre mellől rikató
őszi szelek kelnek.